



ועדת הבחירות המרכזית  
לכנסת ה-21

השופט סאאב דבור  
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית כנרת

תר"מ 179 / 21

העותר: יעקב יקי בן חיים

נגד

המשיבים: 1. אליהו ברדה, ראש העיר מגדל העמק  
2. סרגיי אוקלנדר, סגן ראש העיר מגדל העמק  
3. עיריית מגדל העמק

**עתירה דחופה למתן צו מניעה לפי חוק הבחירות (דרכי תעמולה)**

**החלטה**

זוהי עתירה למתן צו מניעה אשר יורה למשיבים להימנע משימוש בעובדי העירייה לצורך תעמולת בחירות ו/או לצורך פעילות מפלגתית כלשהי עד לאחר סיום הבחירות.

העותר הינו מועמד לראשות העיר מגדל העמק.

המשיב 1 הינו ראש עיר מכהן והמשיב 2 הינו סגנו.

לטענת העותר, המשיבים 1 ו-2 נוהגים להפעיל את עובדי העירייה במהלך קמפיין הבחירות שלהם. הוא הפנה למספר דוגמאות לכך:

ביום 12.10.18 עובדי מחלקת הקליטה, ובהם מנהלת לשכתו של המשיב 2, ערכו סיור בעיר כאשר הם לבושים בחולצות של מפלגתו של משיב 2 וחילקו פליירים לעוברים ושבים; ביום 16.10.18 התקיים עימות ברדיו והמשיב 1 הגיע לעימות עם צוות של 10 אנשים כאשר מתוכם 3 עובדי עירייה; עובדי העירייה מאיישים בקביעות את מטה הליכוד במגדל העמק; עובדי העירייה מביעים עמדה פוליטית ברשות החברתיות ועוד.

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015  
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: [VadatB@knesset.gov.il](mailto:VadatB@knesset.gov.il)

אתר האינטרנט الموقع [www.bechirof.gov.il](http://www.bechirof.gov.il)

העותר פנה בתלונה ליו"ר ועדת הבחירות במגדל העמק. בעקבות כך, הוציא מנכ"ל עיריית מגדל העמק ריענון נהלים בנושא התנהגות עובדים בתקופת הבחירות.

בהמשך, ביום 19.10.18 פנה העותר ליועצת המשפטית של העירייה, ליו"ר ועדת הבחירות בעיר ולמנכ"ל העירייה, בדרישה למנוע את הפעילות של עובדי העירייה בבחירות ודרש פירוט באשר לפעולות אשר נעשו וייעשו על מנת למנוע מהמשיבים להשתמש בעובדי עירייה לצורך תעמולת הבחירות ולצורך קידום מטרותיהם בבחירות. עד להגשת העתירה, לא התקבלה תגובה כלשהי.

העותר הפנה להוראות סעיף 75 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) תשכ"ה – 1965 וגם לסעיפים 10 ו-11 להנחיה מספר 1.1902 להנחיות היועץ המשפטי לממשלה הקובעים את האיסור על שימוש בעובדי עירייה לצורך תעמולת בחירות.

המשיב 2 הגיש תגובה מטעמו. לדידו, האמור בעתירה אינו נכון ונועד אך להפריע למערכת הבחירות של המשיב. בפועל, עובדי מחלקת הקליטה במגדל העמק, כמו גם עובדי עירייה אחרים, אינם מסייעים למשיב במערכת הבחירות והמשיב מקפיד שלא לערב את העובדים בבחירות.

לאור העתירה, שב המשיב והבהיר לעובדים את הנהלים ובכלל זה, שלא לפעול למען בחירתו של המשיב, לא להגיע למטהו וכן לא להגיב ברשתות החברתיות בכל הקשור לבחירות לרשויות המקומיות.

גם מטעם המשיבה 3 הוגשה תגובה, לדידה, העירייה אינה חולקת על חשיבות ההקפדה על קיום הוראות הדין והנחיות היועץ המשפטי לממשלה וחוזר מנכ"ל משרד הפנים בנושא, ופועלת באופן אמיתי ונמרץ להנגשת הנחיות אלה לכלל עובדי העירייה, וכך גם עשתה במקרה דנן, גם לפני הגשת העתירה ושוב, אחרי הגשתה. אלא שחרף האמור, דינה של עתירה זו להידחות מחמת שהצו המבוקש במסגרתה אינו מצביע על כל הפרה צפויה קונקרטיית אלא מתמצה בציווי כללי לנהוג כחוק, ובקשה לצו כללי שכזה דינה להידחות על הסף.

גם תגובתו של המשיב 1 הונחה לפניי, בתגובתו, חוזר הוא על טיעוניהם המלומדים של המשיבים 2 ו-3 ושוב הצהיר על חידוד הנהלים וההנחיות בפני כל עובדי העירייה.

### דיון והכרעה

האיסור לשימוש בעובדי רשות מקומית למען תעמולת בחירות קבוע בסעיף 75 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה – 1965, על פיו:

**"עובד המדינה, כולל עובד שירות התעסוקה, רשות הפיתוח וכן עובד של רשות מקומית, של הסוכנות היהודית, של הקרן הקימת לישראל או של רשות השידור, אשר יש להם**

עמוד 2 מתוך 4

**סמכות מינהלית, לרבות סמכות לפי תקנות ההגנה (שעת חרום), 1945, או תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל, לא יקחו חלק בתעמולת הבחירות בתחום רשות מקומית שבה מתקיימות בחירות".**

(ההדגשה שלי ס.ד.)

הרציונל מאחורי איסור זה דומה לתכליתו של סעיף 2א לחוק הבחירות. שימוש בעובדי ציבור למען קמפיין פוליטי של נבחר ציבור מכהן פוגע בעיקרון השוויון בבחירות (ראו תר"מ 93/18 צור נ' ניצן (28.10.08); כוח האדם המועסק על ידי הרשות המקומית הוא משאב של הרשות המקומית. ככל ואדם המכהן כראש רשות נעזר בכוח האדם של הרשות, מפר הוא בכך את השוויון בין המתמודדים השונים. האיסור מגן גם מפני החשש שמא עובד הציבור פועל כפי שפועל שלא מרצונו החופשי, לאור היחסים השוררים, במישרין או בעקיפין, בינו לבין נבחר הציבור (תר"מ 31/20 גרוס בן חמו (17.7.13)). עוד תכלית העומדת בבסיס האיסור, נועדה לשמור על האינטרס הציבורי המחייב שמירה על התדמית הניטרלית של המנהל הציבורי ומניעת פגיעה באמון הציבור בו.

לצד הוראות סעיף 75(א) הנ"ל, ולקראת בחירות הרשויות המקומיות, פרסם היועץ המשפטי לממשלה הנחיות חוזר מנכ"ל, שמספה 5/18, בה הבהיר, בין היתר, את האיסור החל על עובדי הרשות לקחת חלק בכל פעילות פוליטית מפלגתית בזמן העבודה ולאחריו ובמקום העבודה וכן שלא במסגרת העבודה. עוד, הובהר האיסור לקחת חלק בתעמולת בחירות, לארגן אסיפה פומבית להשתתף או לנאום בה ועוד.

הוראות והנחיות אלו ברורות הן לשני הצדדים וכפי שהמשיבים הבהירו בתגובותיהם, הנחיות אלו חודדו שוב בפני כל העובדים.

לגופו של עניין, עיון בעתירה ובמבוקש במסגרתה, ניכר, כי מבוקש לקבל סעד כוללני להימנע משימוש בעובדי העירייה. העתירה הוגשה נגד ראש העירייה וסגנו ולא כנגד עובדי העירייה, שלכאורה נוטלים חלק בתעמולת הבחירות.

משכך, ניכר, כי מדובר בצו כוללני המורה למשיבים לקיים אחר הוראות החוק. מכאן, ובהינתן הצהרת המשיבים לפיה, עם קבלת העתירה, שוב חודדו הכללים והנהלים באשר לשימוש בעובדי העירייה, אין מקום למתן צו כמבוקש. את האמור באשר לחידוד ההנחיות בפני העובדים, אני רואה כהצהרה מצד המשיבים לפעול ולהיצמד להוראות החוק וההנחיות בכל הקשור לתעמולת בחירות ושימוש בעובדי ציבור.

עמוד 3 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015  
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: [VadatB@knesset.gov.il](mailto:VadatB@knesset.gov.il)

אתר האינטרנט الموقع [www.bechirot.gov.il](http://www.bechirot.gov.il)

כהערת אגב אציין, כי העתירה הוגשה רק כנגד ראש המועצה וסגנו ולא נתבקש סעד כלשהו כנגד מי מהעובדים שלכאורה נוטלים חלק בתעמולת בחירות. מכאן, מקום שלא התבקשה תגובתם ולא נשמעה עמדתם של מי מאותם עובדי עירייה, אין מקום להוציא צווי מניעה נגדם (הדברים אמורים כהערה שכן, ער אני לעובדה, כי לא התבקש צו נגדם).

לאור המובא, (ובשים לב לחידוד הנהלים/הוראות החוק לכלל עובדי העירייה ובכללם המשיבים) העתירה נדחית, ללא צו להוצאות.

ניתנה היום 25.10.2018, ט"ז בחשון התשע"ט.

**סאאב דבור**

**שופט של בית משפט מחוזי נצרת  
יושב ראש ועדת הבחירות  
האזורית כנרת**

עמוד 4 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015    العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015  
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855    דוא"ל البريد الإلكتروني: [VadatB@knesset.gov.il](mailto:VadatB@knesset.gov.il)

אתר האינטרנט الموقع [www.bechirot.gov.il](http://www.bechirot.gov.il)